

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם: יהושע וזוגתו דינה גוטמן, שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג

"הוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות"

הרב ברוך זייצ'יק

אבי, הרב חיים זייצ'יק, היה מגדולי בעלי המוסר בדורנו; הוא חיבר כעשרים ושלושה ספרים בנושאי מוסר, והייתה לו השפעה נרחבת על יהודים בארצות הברית וכן בארץ ישראל. כחלק מהחינוך שלי לתורה וליראת שמים, ביקש אבי לחשוף אותי לכל גדולי התורה שבדור. כך יצא לי לפגוש את הרבי מליובאוויטש, למרות העובדה שלא באנו מרקע חסידי.

בשנות נערוטי, בחרתי ללמוד בישיבת טלז בקליבלנד, אוהיו, ישיבה ליטאית ידועה, וכשחזרתי הביתה באחת מהחופשות החליט אבי לקחת אותי עימו כדי לפגוש את הרבי. זה היה בסביבות תש"כ (1960).

אני זוכר שהיה זה ביום שלישי בלילה, או ליתר דיוק - מאחר שהפגישה התקיימה בשעה שלוש לפנות בוקר - היה זה למעשה כבר יום רביעי בבוקר. מרכז חב"ד העולמי שקק חיים, והיה מלא באנשים שהמתינו לתורם להיכנס ולפגוש את הרבי.

מזכירו של הרבי, הרב חודקוב, אמר לנו, "יש לכם חמש עשרה דקות להיות עם הרבי". אך אבי ענה לו, "נישאר אצל הרבי כל עוד הרבי מעוניין בנוכחותנו". בפועל נכנסנו לחדרו של הרבי סביב השעה שלוש ורבע, ויצאנו בשעה חמש בבוקר.

אבי והרבי שקעו בשיחה תורנית עמוקה. אני זוכר שהם שוחחו על הנקודה המשותפת לתנועת המוסר ולתנועת החסידות והיא ההשפעה הנרחבת שהייתה לשתיהן על יהודים ועל חיזוק היהדות. בין היתר, הרבי התבטא אז שמאז מלחמת העולם השנייה, תנועת החסידות ירשה את מקומה של תנועת המוסר מבחינת היקף ההשפעה על יהודים, ואבי הביע הסכמה לקביעה זו.

בהמשך אמר הרבי שחסידות חב"ד בפרט, שילבה די הרבה מוסר בתורת החסידות שלה. גם לכך הסכים אבי, והוסיף שזו בדיוק הסיבה מדוע בעלי מוסר רבים כמוהו נמצאים בקשר קרוב עם חב"ד, הודות לאותה קרבה רעיונית. לקראת סיום הביקור שלנו, פנה אלי הרבי ושאל אותי

מה אני לומד בישיבה. "האם הרבי מתכוון לבחון אותי?", שאלתי. "חס ושלום", ענה הרבי, "אבל מכל מפגש בין שני יהודים צריך לצאת איזה שהוא חידוש תורני, ולכן אמור דבר תורה". הרבי שאל אותי שאלה בנוגע למחלוקת מסוימת המובאת בתלמוד. עניתי על שאלתו, ואחר כך שאלתי גם אני את הרבי שאלה באותה סוגיה. "כבר הצגת את השאלה הזו בפני משהו אחר, הלא כן?" שאל הרבי. הודיתי שאכן כך, אלא שאני סקרן גם לשמוע מהי תשובתו של הרבי לשאלה זו. הרבי ענה על השאלה, ותשובתו הייתה זהה לתשובה שענה לי הרב האחר שאותו שאלתי, אלא שהרבי ענה עליה במהירות רבה, תוך שניות. אחר כך הוסיף הרבי:

"אני רואה שאתה זוכר היטב את דברי התלמוד, אולם, עליך לזכור עוד משהו חשוב - בכל פעם שבה אתה פוגש מישהו, התייחס אליו בידידות. 'הוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות', אלו המילים בהם התבטא הרבי, בצטטו את לשון חז"ל בפרקי אבות. הוא המשיך והסביר שמאור פנים וחיוך לבבי עשויים להשפיע על הזולת יותר מכל דבר אחר.

«

כך ואמר, "אינך אדם כל כך פשוט, ר' חיים. ברכתך יכולה להגיע רחוק". והרבי פנה גם אלי והוסיף, "וגם אתה אינך אדם פשוט".

מכל מקום, היה זה רגע מפתיע ולא רגיל, ואנו איחלנו לרבי הצלחה וברכה. הרבי גם בירך אותי שאצליח לקרב יהודים ליהדות, וב"ה, לאורך השנים אכן הצלחתי בכך. תוך כדי שיצאנו מחדרו של הרבי, קרה עוד משהו מעניין: כאשר קמנו לצאת, התחלנו ללכת אחורנית כשפנינו אל הרבי, כמנהג חסידים הנפרדים מרבים. הרבי חיך ואמר לנו, "ר' חיים, ר' ברוך - הרי אינכם חסידים שלי; הסתובבו וצאו כמו בני אדם!" וכך אכן עשינו, לא לפני ששבנו והודינו לרבי על הברכות שהעניק לנו במהלך היחידות.

במהלך עבודתי, תמיד זכרתי את עצת הרבי. מעולם לא שכחתי אותו - במיוחד לא את עיניו העמוקות והחודרות, שנדמה היה כי היו מסוגלות לבחון כליות ולב; את המהירות שבה חשב והגיב - די היה רק להזכיר דבר מה, וכבר הרבי גילה שליטה ובקיאות מקיפה בכל הנושא.

כפי שאמרתי, אבי ביקש לוודא שכחלק מהחינוך שלי לתורה וליראת שמים איחשף לגדולי התורה של הדור. מבין כל הגדולים שפגשתי, מה שחוויתי במחיצת הרבי, מעולם לא חוויתי במחיצת שום אדם אחר.

הרב ברוך זיצ'יק שימש שנים רבות רב קהילה בארצות הברית, קנדה, דרום אפריקה ואוסטרליה. הוא רואיין בביתו שבמושב אדרת, בחודש סיון תשע"ג (2013).

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשכ"ח (1968) — בשיחה לכבוד הכנס השנתי של ארגון נשי ובנות חב"ד, שוחח הרבי בנושא הגאווה היהודית, ועל כך שיש ללמוד מהזמן בו שהו בני ישראל בגלות מצרים. הרבי הסביר שעם ישראל לא הושפע אז מהתרבות ומסגנון הלבוש של המצרים, ושימרו את הזהות הייחודית שלהם. בהמשך, שוחח הרבי באופן אישי עם כל אחת ואחת מהנוכחות - שיחות אשר נמשכו עד ארבע לפנות בוקר. כ"ח באייר

ההקדשות שלכם

מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים

ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל

כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

הייתי בשעתו בן שבע עשרה או שמונה עשרה, ולא הערכתי אז כראוי את עצתו של הרבי. אולם בהמשך הדרך, אחרי שנכנסתי לתפקידים רבניים, נזכרתי בעצה זו, והרביתי ליישמה.

הפגישה השנייה שלי עם הרבי התקיימה בשנת תשכ"ג (1963). אבי החליט לעלות לארץ ישראל, ולפני כן הוא רצה להיפרד מהרבי. גם הפעם הוא החליט לצרף אותי לביקור.

בשלב זה, כבר עבדתי כרב בדרום אפריקה - הייתי שם כבר כמחצית השנה - וניצלתי את ההזדמנות הזו כדי לשאול את הרבי מהי הדרך הטובה ביותר לקרב ליהדות יהודים הרחוקים מהדת. אמרתי לו שאת עיקר מאמציי בתחום זה מיקדתי עד כה בעבודה עם בני נוער וצעירים. הוא אמר לי, "זה טוב, ואני מבין מדוע בחרת לשים דגש דווקא על זה, אבל אל תזניח שום אדם". אחר כך הוא הוסיף ואמר, "האם אתה זוכר את מה שאמרתי לך בפעם האחרונה שביקרת כאן? לקבל כל אדם בסבר פנים יפות?" התפלאתי מכך שהרבי זכר את תוכן שיחתנו, בהתחשב במספר העצום של אנשים שבוודאי נפגש ושוחח עמם מאז.

אמרתי לו שאני אכן זוכר את עצתו, ומשתדל ליישם אותה. בתגובה הוסיף הרבי והדגיש, "זו הדרך הטובה ביותר".

אחר כך הרבי הדהים אותי לגמרי כאשר החל להרצות בפניי ולתת לי תובנות ממוקדות בנוגע ליהדות דרום אפריקה. אף שהוא אישית מעולם לא ביקר שם, נראה היה שהוא ידע הכול על אודות קהילה זו, על השורשים שלה ועל פעילותה, והוא ייעץ לי מהי הדרך הטובה ביותר להשפיע עליהם.

הייתי יחסית חדש בדרום אפריקה, והייתי קשור לבית כנסת אחד גדול שמנה כשמונה מאות משפחות של חברים רשומים. בית כנסת זה היה אחד מתוך עשרים ותשע בתי הכנסת ששירתו את יהודי דרום אפריקה על קבוצותיהם השונות. אולם, הגישה שלי הייתה מאוד אמריקאית, בעוד המנטליות של יהודי דרום אפריקה הייתה יותר בעלת אופי אירופאי. הרבי קלט את הנקודה הזו, והעצות שהעניק לי סייעו לי רבות להצליח עם הקהילה הזו. הוא אמר לי שהיהודים האירופאיים, ובפרט היהודים הליטאים, הם אנשים מאוד מאופקים באופיים, והגישה האמריקאית הפתוחה והחמימה עלולה להרתיע אותם. הוא הציע לי לנקוט בגישה יותר מתונה ופחות ישירה. העצות שלו התבררו כיעילות ביותר.

לפני שנפרדנו, ביקשנו את ברכתו של הרבי, והרבי הגיב, "ואולי אתם תברכו אותי?" אבי סירב, וטען שהוא אדם פשוט וברכתו היא 'ברכת הדיוט', אולם הרבי הגיב על

פריקט של

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedi.org | myencounterblog.com | 03-9608018

784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213

© כל הזכויות שמורות 2015